

A 3.1.3 TAAKSPAN GEMEENTEBEDIENING

VERSLAG AAN DIE ALGEMENE SINODE INSAKE BRUGBEDIENING

1. SAMESTELLING

Dr Willem Pretorius (NS) Voorsitter
Ds Gielie Loubser (WK)
Ds Johan van Zyl (OK)
Ds DJ Muller (NK)
Ds Tertius Naude (KZN)
Ds Fanie Spamer (VS)
Dr Anton Fick (GL)
Ds Johan Koen (OS)
Ds Johannes Maritz (Nam)

2. ONS KYK TERUG

2.1 WAAR KOM ONS VANDAAN?

Die Taakspan Gemeentebediening funksioneer volgens besluit van die Algemene Sinode 2015 as 'n sub-taakspan van die Taakspan Missionale Transformasie (waarvan die naam intussen verander het na Missionale Kerkwees).

Missionale Transformasie

- 5.1 Die Algemene Sinode vestig 'n Projekspan vir Missionale Transformasie ten einde die "Gestuurde Manifes" (soos uiteengesit in die boekie "Gestuur" en gebaseer op die Raamwerkdokument – kyk pt 1 van hierdie verslag) strategies verder te ontwikkel.
- 5.2 Die Algemene Sinode versoek die Projekspan Missionale Transformasie om die opdragte aan die sub-spanne vir Lidmaatbemaatting, Missionale Ekklesiologie, Erediens en Liturgie, Gemeentebediening en Algemene Kuratorium (soos vervat in die verslae) uit te pak, te prioritiseer en te koördineer ten einde dieselfde strategiese doelwit na te streef.
- 5.3 Die Algemene Sinode versoek die Algemene Taakspan Fondse en Bates om te begroot vir die werksaamhede van die Projekspan Missionale Transformasie sowel as sub-spanne vir Lidmaatbemaatting, Missionale Ekklesiologie, Gemeentebediening en Erediens en Liturgie.

3. WERKSAAMHEDE VAN DIE SUB-TAAKSPAN

3.1 MISSIONALE TRANSFORMASIE

Die sub-taakspan was deurgaans deel van die werksaamhede van die Taakspan Missionale Kerkwees.

Verslag oor die sub-taakspan Gemeentebediening se werk is opgeneem in die verslag van die Taakspan Missionale Kerkwees.

3.2 BRUGBEDIENING

3.2.1 BESTAANDE RIGLYNE

Tydens die vorige gewone vergadering van die Algemene Sinode (2015) is die volgende riglyne as funksionele besluite oor brugbediening geneem:

RIGLYNE VIR BRUGBEDIENING (Funksionele besluit van 2015)

1. DEFINISIES

- 1.1 **Brugbediening** is 'n korttermynbediening en het ten doel om 'n gemeente te begelei in die oorgangstyd nadat 'n vakature ontstaan het.
- 1.2 **'n Brugpredikant** is 'n gelegitimeerde bedienaar van die Woord van die NG Kerk met opdrag: oorgangsbegeleiding van die gemeente (brugbediening).
- 1.3 **'n Vastetermynpos** is 'n pos wat aan die hand van die prosedure soos uiteengesit in Reglement 13, Kerkorde, 2013/15, geskep en gevul word.

2. AARD VAN 'N BRUGBEDIENINGSPOS EN DIE TERMYN

- 2.1 Die pos vir 'n leraar wat benoem word vir brugbediening is 'n vastetermynpos en word aan die hand van die riglyne in Reglement 13, Kerkorde 2013/2015, geskep en gevul.
- 2.2 'n Pos vir brugbediening kan voltyds of deelyds gevul word na gelang van die gemeente se situasie en behoeftes, en het 'n duidelik-omskrewe taakoms krywing en 'n definitiewe termyn.
- 2.3 'n Pos wat geskep is vir brugbediening se termyn kan strek van 3 tot 6 maande (in uitsonderlike gevalle kan die termyn tot 'n maksimum van 9 maande verleng word).
- 2.4 By verstryking van die termyn, kan die pos vir 'n maksimum van drie maande deur dieselfde of 'n ander bedienaar van die Woord gevul word op voorwaarde dat die ring of sy gevolmagtigde instemming daartoe verleen en 'n nuwe diensooreenkoms tot stand kom.
- 2.5 'n Bedienaar van die Woord wat in 'n pos benoem is vir brugbediening tree op datum van die verstryking van die termyn uit diens van die gemeente.
- 2.6 'n Bedienaar van die Woord wat in 'n pos benoem is vir brugbediening kan vóór verstryking van die termyn weens wangedrag, ongeskiktheid en bedryfsvereistes uit diens van die gemeente/kerkverband ontslaan word (vergelyk die *Reglement vir die Bestuur van Diensverhoudinge by Wangedrag, Ongeskiktheid en Onvermoë*).
- 2.7 By diensbeëindiging na verstryking van die termyn, word die bevoegdheid van bedienaar van die Woord/emeritus behou.

3. SKEP VAN POS

- 3.1 Wanneer 'n vakature in 'n gemeente ontstaan, begelei die konsulent die kerkraad om 'n gemotiveerde voorlegging aan die ring of sy gevolmagtigde voor te lê oor die wenslikheid van die skep van 'n pos vir 'n brugbediening.
- 3.2 Die ring of sy gevolmagtigde keur die pos vir brugbediening goed met in agneming van die volgende:
  - 3.2.1 die gemeente se bedieningsbehoefte en finansiële omstandighede tydens die vakature;
  - 3.2.2 die advies van die sinodale kommissie kan ook ingewin word;
  - 3.2.3 'n pos vir brugbediening kan nie geskep word om die bevoegdheid van bedienaar van die Woord te verkry of te behou nie, of om sitting in kerklike vergaderinge te verkry nie;
  - 3.2.4 gegewe die sinodale riglyne word in dieselfde gemeente gelykwaardigheid in diensvoordele gehandhaaf tussen 'n predikantpos vir brugbediening en 'n pos vir 'n onbepaalde termyn, en word vergoed volgens die algemene sinodale riglyne;
  - 3.2.5 vergoeding mag wel in uitsonderlike omstandighede *vooraf onderhandel* word tussen partye met dien verstande dat die bostaande riglyn sal geld indien die gemeente dit kan bekostig;
  - 3.2.6 indien die pos vir brugbediening ses maande of korter is, is dit nie pensioendraend nie en berus die vergoeding op die beginsel van totale koste van indiensneming. Indien die pos vir brugbediening vir 'n periode van langer as ses maande is, geld die bepalinge van Reglement 15: Reglement vir vaste termynposte.
- 3.3 Die pos vir brugbediening het duidelik-omskrewe bedieningsverpligtinge wat met die amp van bedienaar van die Woord in direkte verband staan, en die ring of sy gevolmagtigde adviseer die kerkraad oor:
  - 3.3.1 die termyn vir die kontrakperiode van die predikant in die brugbedieningspos;
  - 3.3.2 opstel van die diensooreenkoms;
  - 3.3.3 opstel van die pligtetaat aan die hand van Kerkorde Artikel 9.
- 3.4 Nadat die ring of sy gevolmagtigde die pos en die voorgestelde diensooreenkoms goedgekeur het, kan die kerkraad oorgaan tot die benoemingsproses.

4. BENOEMING

- 4.1 Die Kerkraad benoem 'n geskikte kandidaat as brugpredikant in ooreenstemming met die kerklike voorskrifte (Artikel 7 van die *Kerkorde*), en finaliseer in oorleg met die ring of sy gevolmagtigde die diensooreenkoms.
- 4.2 Die benoeming geskied tydens 'n kerkradsvergadering uit 'n groslys van ten minste twee name van predikante (wat geskikte emeriti insluit).
- 4.3 Bedienaars van die Woord kan as brugpredikant benoem word:
  - 4.3.1 wat die opleiding as brugpredikant deurloop het;
  - 4.3.2 wat oor 'n wye bedieningservaring beskik;
  - 4.3.3 wat vertrouwd is met die breë kerkverband se funksionering;
  - 4.3.4 wie se VBO-punte op datum is; en
  - 4.3.5 na oorleg met die sinodale strukture en deur die ring of sy gevolmagtigde geskik geag is vir die spesifieke gemeente se omstandighede en bedieningsbehoefes.
- 4.4 Die benoemde se naam word aan die gemeente voorgelê vir approbasie by twee Sondae se eredienste.

5. AANSTELLING EN BEVESTIGING

- 5.1 Nadat approbasie verkry is, keur die ring of sy gevolmagtigde die benoeming goed tesame met die finale diensooreenkoms.
- 5.2 Nadat die skriftelike aanvaarding van die diensooreenkoms deur die benoemde ontvang is, word die benoemde as bedienaar van die Woord in die gemeente bevestig.

6. POSISIE VAN DIE PREDIKANT IN 'N BRUGBEDIENINGSPOS

- 6.1 Die brugpredikant kan verkies word as voorsitter van die kerkrad aan die hand van Artikel 28 van die *Kerkorde*;
- 6.2 kan nie as kandidaat oorweeg word vir die vulling van die vakature nie;
- 6.3 kan na meerdere vergaderings afgevaardig word;
- 6.4 staan onder opsig en tug van die ring.

7. OPDRAG VAN PREDIKANT IN 'N BRUGBEDIENINGSPOS

Die predikant in 'n brugbedieningspos begelei die gemeente ten opsigte van visionering en beplanning met die oog op die toekomstige bedeling:

- 7.1 om oor haar eie geskiedenis (verlede) na te dink;
- 7.2 om haar identiteit te herontdek, en God se roeping vir die gemeente vir die volgende jare te verstaan;
- 7.3 deur die proses om afskeid te neem van 'n bedeling wat verby is en voorbereidings te tref vir 'n nuwe bedeling of fase in die gemeentebediening;
- 7.4 in hulle verhouding met die breë kerkverband;
- 7.5 ter voorbereiding vir 'n nuwe predikant.
- 7.6 Die predikant in 'n brugbedieningspos:
  - 7.6.1 doen maandeliks verslag aan die kerkrad en ringskommissie.

Die Algemene Sinode:

- 1.1.1 besluit dat die saak van Brugbediening deur die Projekspan Gemeentebediening hanteer moet word.
- 1.1.2 besluit om die Riglyne vir Brugbediening te gebruik wanneer gemeentes die behoefte het aan brugbediening.

3.2.2 ORGANISASIE

Tans bestaan die volgende instansies en aktiwiteite wat te doen het met brugbediening binne en langs die NG Kerk:

- 'n Informele Werkgroep vir Brugbediening in die NG-Kerk
Al die NG Kerk sinodes is deel hiervan. Dit is 'n vrywillige netwerk waar sake van gemeenskaplike belang bespreek word. Bossie Minnaar tree op as voorsitter en Howard du Toit as sekretaris.
- Nimsa (*Network for Interim Ministry in South Africa*) is 'n ekumeniese liggaam.
- Taakspanne in sinodes – Die Noordelike Sinode het byvoorbeeld 'n formele taakspan olv Christopher Müller
- Opleiding vir brugleraars vind vir die Noordelike Sinodes plaas by Excelsus en vir die Suidelike Sinodes by Communitas.

3.2.3 VERSOEK EN GESPREK

In die lig van die besluite van 2015 het die Informele Werkgroep 'n versoek aan Gemeentebediening gerig dat die funksionele besluite van 2015 gewysig word. Hierdie versoek het te laat gekom om deel te kon wees van die gewone werksaamhede van Gemeentebediening. Derhalwe is die sinodes by wyse van hulle uitvoerende amptenare (wat waarskynlik die beste ingelig is oor die stand van brugbediening in die sinodes) op bepaalde punte oor die versoek getoets. Die uitkoms hiervan is soos volg:

3.2.4 TERUGVOER VAN SINODES OOR BRUGBEDIENING

8 sinodes het op die navraag gereageer maar nie almal het al die vrae geantwoord nie.

Vraag 1. Is daar 'n sisteem in julle sinode om brugbediening te laat plaasvind?

Dit blyk dat die VS, NS en WK formele sisteme het om brugbediening te bevorder of te bestuur. Verder doen gemeentes dit self of dit gebeur deur die ringe.

Vraag 2. Hoe gereeld word brugbediening gebruik?

Nooit	
1 – 4 gemeentes per jaar	7
5 – 10 gemeentes per jaar	1
Meer as 10	

Vraag 3. Waarvoor gebruik gemeentes 'n brugleraar? Merk alles wat van toepassing is.

Om probleme in die gemeente op te los (konflik, organisatories en administratief, finansiële) voor die gemeente beroep	5
Om die gemeente te help om klarigheid te kry oor die pad vorentoe (beplanning)	6
Om die gemeente deur 'n rouproses te begelei (bv na die afsterwe of na 'n lang en positiewe bediening deur 'n leraar)	3
As tydelike bediening (eintlik maar as 'n termynkontrak)	6
Ander? Noordelike Sinode: Brugbediening is die proses om gemeentes waar vakatures bestaan, te begelei van die vakature tot by 'n punt waar hulle 'n ingeligte besluit oor die toekoms kan neem.	

Vraag 4. Die huidige riglyne stel die termyn van brugleraars op 6 maande met die opsie om dit tot 9 maande te verleng. Hoe oordeel julle hieroor?

Dit is voldoende vir die doel waarvoor gemeentes hier brugleraars gebruik	3
Dit is te kort en moet verleng word:	
tot minstens 12 maande	3
tot minstens 18 maande	1
tot minstens 24 maande	

Vraag 5. Die huidige finale aftree-ouderdom van brugleraars is 70 jaar. Hoe oordeel julle hieroor?

Dit is reg so	3
Gemeentes moet self hieroor kan besluit, met toestemming van die ring	4

3.2.5 INFORMELE GESPREK

Gemeentebediening het verder op versoek van die Informele Werkgroep 'n gesprek gevoer met lede van die groep en die taakspan-leier van Noodelike Sinode. Die uitkoms van die gesprek is soos volg.

Die saak van brugbediening word via die Taakspan Gemeentebediening na die Algemene Sinode geneem met die volgende versoek:

Dat die sub-taakspan Gemeentebediening die volgende sake met betrekking tot Brugbediening uitklaar:

1. Koördinerings van die inhoud van opleiding van brugleraars wat by Excelsus en Communitas gedoen word. (In oorleg met die Algemene Kuratorium.)
2. Kerkordelike sake waaronder die kwessie van die beroep of benoeming van 'n brugleerare en die onderskeid tussen 'n vastetermynpos en brugleerare. Gemeentebediening tree hiervoor in gesprek met die ATR.
3. Verandering in die funksionele besluite wat in die skrywe van die Werkgroep vir Brugbediening versoek is ten opsigte van die termyn van Brugbediening en die aftree-ouderdom van brugleraars. (In oorleg met Predikantesake).
4. Die invloed van die nuwe teologiese opleidingsbane op brugbediening (in oorleg met die Algemene Kuratorium).
5. Die aard van brugbediening: Hoe word dit as 'n spesialis bediening onderskei van vastetermynposte? (Gemeentebediening)
6. Die plasing van brugleraars in gemeentes: die rol van sinodes en ringe hierin.

AANBEVELING:

Die Sinode verwys die sake hierbo genoem na die ASM om aan 'n toepaslike taakspan opdrag te gee om dit af te handel.